

Dövizle endeksli olarak düzenlenen poliçelerin BSMV'ye tabi olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GİDER VERGİLERİ KANUNU
Özelge no	64597866-180-671
Tarih	14.01.2021

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 64597866-180-671

14.01.2021

Konu : Dövizle endeksli olarak düzenlenen poliçelerin BSMV'ye tabi olup olmadığı hk.

...

İlgi : ... tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden,

- Şirketinizin Türkiye'de faaliyet gösteren emeklilik ve hayat sigortası şirketi olduğu, sigortacılık ürünleriniz arasında prim ödemeleri Türk lirası ve döviz cinsinden tahsil edilen dövize endeksli olarak düzenlenen poliçeler bulunduğu, dövizli poliçeler özelinde şirketinizce kambiyo işlemlerinin gerçekleştirildiği,

- Diğer taraftan, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 29 uncu maddesinin (i) bendine göre emeklilik sözleşmeleri, hayat sigortaları ve sağlık sigortalarına yönelik düzenlenen poliçeler üzerinden lehe alınan paraların banka ve sigorta muameleleri vergisinden (BSMV) istisna bulunduğu,

- Başkanlığımızca verilen bir özelgede vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri kapsamında gerçekleştirilecek kambiyo satışlarının da BSMV'den istisna olduğu görüşü çerçevesinde Kanunun 29 uncu maddesindeki istisnaya ait düzenlemelerin kambiyo muameleleri vergisine de şumulü olduğu sonucuna varıldığı,

- Bu çerçevede, Şirketinizden dövizli poliçesi olan sigortalılarca vade tarihinde poliçe taahhüdünün dövizli olmasına rağmen Şirketinize ödemenin Türk lirası üzerinden yapılması halinde Şirketinizce ilgili poliçe kapsamında alınan tutarların poliçe yükümlülüğü olan döviz cinsine dönüştürülerek sigortalının poliçeden doğan yükümlülüğünün yerine getirilmiş sayıldığı, Türk lirası tahsilat yapıp poliçenin dövizli olması nedeniyle tahsil edilen tutarların Türk lirasından döviz cinsine dönüştürülmesi işleminin hem Şirketinizin döviz hesaplarından anlık karşılanabildiği hem de çalışılan bankalardan döviz olarak karşılanabildiği,

belirtilerek, söz konusu poliçeler için gerek Şirketinizce yapılan döviz satışlarının gerekse bu kapsamda bankalardan Şirketinize yapılan döviz satışlarının 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 29 uncu maddesinin (i) bendi kapsamında BSMV'den istisna olup olmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinin birinci fıkrasında, "Banka ve sigorta şirketlerinin 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar banka ve sigorta muameleleri

vergisine tabidir." hükmü yer almaktadır.

Mezkûr Kanunun istisnalara ilişkin 29 uncu maddesinin (i) bendinde, emeklilik sözleşmeleri, hayat sigortaları (hayat sigortalarında ferdi kaza, hastalık sonucu maluliyet ve tehlikeli hastalıklar teminatlarının da ek teminat olarak verildiği sözleşmeler dahil) ve sağlık sigortaları ile ihracata ait nakliyat sigortalarında ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 38/A maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanı kapsamında yapılan sigortalarda sözleşme ve poliçe üzerinden alınan paraların BSMV'den istisna olduğu hükmü, mükellefe ilişkin 30 uncu maddesinde, BSMV'yi banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin ödeyeceği hükmü, matraha ilişkin 31 inci maddesinde, kambiyo alım ve satım muamelelerinde kambiyo satışlarının tutarının vergiye matrah olacağı hükmü yer almaktadır.

Kanunun nispete ilişkin 07/12/2019 tarihinde yürürlüğe giren 7194 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle değişik 33 üncü maddesinde ise "... Kambiyo muamelelerinde nispet matrahın binde ikisidir. Cumhurbaşkanı, bu maddede belirtilen vergi oranını bankalar arası mevduat muameleleri, bankalar ile 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan aracı kurumlar arasındaki borsa para piyasası muameleleri ve diğer banka ve sigorta muameleleri için ayrı ayrı veya birlikte %1'e, kambiyo muamelelerinde ise sifıra kadar indirmeye ve kambiyo muamelelerinde on katına, vergiye tabi diğer muamelelerde ise kanuni seviyesine kadar artırmaya yetkilidir." hükmüne yer verilmiştir.

Anılan yetkiye istinaden çıkarılan 2568 ve 2834 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ile 98/11591 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Kararın 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde değişiklik yapılarak BSMV oranı, kambiyo muamelelerinde, satış tutarı üzerinden % 1 aşağıda sayılan kambiyo muamelelerinde ise satış tutarı üzerinden sıfır olarak tespit edilmiştir.

1) Bankalar ile yetkili müesseselerin kendi aralarında veya birbirlerine yaptıkları kambiyo satışları,

2) Hazine ve Maliye Bakanlığına yapılan kambiyo satışları,

3) Döviz kredisinin ödenmesine yönelik olarak, döviz kredisi kullanılan ya da kullanımına aracılık eden banka tarafından kredi borçlusuna yapılan kambiyo satışları,

4) Sanayi sicil belgesini haiz işletmelere yapılan kambiyo satışları,

5) İhracatçı Birliklerine üye olan ihracatçılara yapılan kambiyo satışları,

6) Bankacılık Kanunu uyarınca finansal kuruluş faaliyeti kabul edilen faaliyetlerden en az birini yapan yurt dışında mukim kuruluşlara yapılan kambiyo satışları.

En son çıkarılan 3031 sayılı Cumhurbaşkanı Kararıyla 98/11591 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Kararın 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan "% 1 (yüzde bir)" ibaresi "binde iki" şeklinde değiştirilerek kambiyo muamelelerindeki BSMV oranı 30/9/2020 tarihinden itibaren binde iki olarak tespit edilmiştir.

Yukarıdaki hükümlere göre, Şirketiniz tarafından sigorta primleri dövizde endeksli olarak düzenlenen poliçelerin tahsilatının Türk lirası cinsinden yapılıp, poliçenin dövizde endeksli olması sebebiyle gerek Şirketinizce sigortalıya yapılan döviz satış işlemlerinin gerekse bankalardan Şirketinize yapılan döviz satış işlemlerinin 6802 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin (i) bendine göre BSMV istisnası kapsamında değerlendirilmesi mümkün olmadığından söz konusu kambiyo satış işlemlerinde yürürlükteki oranlara göre BSMV hesaplanması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibilustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026